

Az anyag emlékezetében ott van a fény, amikor felveszi a világ testének dimenzióját. A kövek minden összerendeződése egy vizuális partitúra hangjegyeit jegyzi le, amelybe az ember a csillagoktól eredő hangnemben ír. A Földön élni

annyi, mint az eget értelmezni. Az építés is egyfajta írás, az ősi struktúránkhoz való hűség kifejezése, emlékezés kézzelfogható jelenlétünkre egy kontúrok nélküli struktúrában, azokon jeleken kívül, amelyeket mozgásunk hagy szavakként és gesztusokként.

Építeni nem csupán

elemi – elsősorban a menedékre való szükségünk kielégítése; az építés szükségyszerűségévé lesz. Annak szükségyszerűségévé, hogy ne haljunk meg kétszerezsen is a felejtés által, ahol romlás és csontok bolyonganak, hanem a sziklák erejéből megteremtjük egy olyan építészeti vibráló muzsikáját, amely meghallja az anyag lelkét, és fényből építkező szavait. „Ti száraz csontok, halljátok meg az Úr igéjét!”¹

Vonalak, tömegek és formák, kontrasztok ritmizálják az épített tér felidézésének és küldetésének felhangzását. Három civilizáción keresztül, a Gergely-naptár szerinti első és második évezred közötti időszakban, három országra – Franciaországra, Japánra, Mexikóra – leszűkítve megkísértem lefényképezni az anyag dobbanásait, a kövek dialógusát a térben. A megközelítem nem átfogó, nem meghatározott, csupán odafigyelés a különböző hangok közötti harmóniára, amelyek olykor, ha együtt hangzanak, összecsengenek. „A jelen a mozgásban lévő örökkévalóság.”²

Módszerem nem is kétséges kombinációknak teret engedő elemzés: az anyag-energia mint az univerzum lenyomata tűnik fel. Minden egyes szikladarab egy földből való csont, amely egy jelen lévő, de rejtett történetre hívja fel figyelmünket; hallani a látással, közel kerülni a lélegzéséhez, megkísérelni belehelyezkedni gerincoszlopa helyére, amely az építmény, egy egzisztencia vázát képezi.

Keresni az emberi lélekben és lelkiismeretben létező ásványi bóják irányát és iránymutatását élet és halál rituális egyensúlyáról. Újraegysíteni a jelet és jelentést. Hagyni meglepni magunkat. Hallani. Látni. „A sötétség ad életet a világgosságnak.”³

Megannyi karmesteri emelvény, összegyűjtve a „camera obscura”-ban: román kő
zen kavics # maja töredék, szimfóniavázlat a mai szem számára.

Három ösvény

nem vezet

máshová,

mint egyfajta végzet

legközepébe.

89

És a szikla madártoll-ága dermedtségből ébred.

(Fordította: Rigó Bálint)

¹ Ezekiel könyve, 37. fejezet.

² Okakura Kakuzo

³ Pacal Votan, maja főnök, 52 éven át uralkodott a VII. században, Nah Chanban /Palenque, Mexikó.

Új Forrás 2016/8 – Philippe Brame: román kő # zen kavics # maja töredék
Szimfóniavázlat a mai szem számára

